

Jubileji – Jubilees

Dr. Anka Vidovič Miklavčič – devetdesetletnica

Lahko rečemo, da se je že začel približevati čas, ko bomo obeležili novo desetletje našega inštituta (2029). In ob tem nam je v veselje, da se lahko naša misel posebej ustavi pri naši jubilanarki, dragi kolegici dr. Anki Vidovič Miklavčič, ki je neposredna vez s prvimi leti inštituta; tu ji ob strani stoji še dr. France Kresal. Upokojena raziskovalka, znanstvena svetnica dr. Anka Vidovič Miklavčič, Anka, kot jo kličemo kolegi in prijatelji, se je inštitutu pridružila leta 1964.¹ Če na kratko povzamemo njeno strokovno in znanstvenoraziskovalno pot, jo je začela s pripravljanim bibliografskih pregledov člankov o delavskem gibanju na Slovenskem do leta 1941, sredi sedemdesetih in v prvi polovici osemdesetih let pa se je poglobila v delovanje slovenskih železničarjev med drugo svetovno vojno in v razvoj revolucionarno usmerjenega mladinskega gibanja med svetovnima vojnoma in v drugi vojni. Svoje raziskave je objavila v več publikacijah, med katerimi izstopa obsežna monografija *Slovenski železničarji pod italijansko okupacijo v Ljubljanski pokrajini* (1980) za katero je prejela ugledno nagrado *vstaje slovenskega naroda*.

V naslednjem obdobju svojega raziskovalnega dela je Anka prešla k razčlenjevanju ideoloških in političnih razmer v napetem desetletju pred drugo svetovno vojno. Plod njenih natančnih raziskav je danes standardna monografija *Mladina med nacionalizmom in katolicizmom: pregled razvoja in dejavnosti mladinskih organizacij, društev in gibanj v liberalno-unitarnem in katoliškem taboru v letih 1929–1941* (1994). Monografija pomembno odkriva ideološke tokove na Slovenskem v tem času in pomaga razumeti njihov kasnejši razvoj. Opozoriti je treba tudi na njeno soavtorstvo znanstvenega poročila *Gljučne značilnosti slovenske politike v letih 1929–1955* (1995), pripravljene na pobudo Državnega zbora Republike Slovenije, prav tako pa še na njen opazni prispevek v *Enciklopediji Slovenije*.

Poleg neposrednega raziskovalnega dela je Anka na inštitutu opravljala tudi vidne vodstvene naloge. V letih 1995–1999 je vodila njegov raziskovalni program *Politični in idejni razvoj na Slovenskem 1892–1941* in v letu 1999, ko se je upokojila, še zasnovala

¹ O dr. Anki Vidovič Miklavčič gl. tudi Jurij Perovšek, »Anka Vidovič Miklavčič – jubilanarka,« *Prispevki za novejšo zgodovino* 46, št. 2 (2006): 123–30. Jurij Perovšek, »Anka Vidovič Miklavčič – jubilej,« *Prispevki za novejšo zgodovino* 56, št. 1 (2016): 180–83.

njegov novi program *Politična, idejna in kulturna zgodovina Slovencev od sredine 19. stoletja do 1990*. Ankina vez z inštitutom se je ohranila tudi po njeni upokojitvi, saj je prispevala več poglavij v znani inštitutski sintetični monografiji *Slovenska novejša zgodovina: od programa Zedinjena Slovenija do mednarodnega priznanja Republike Slovenije 1848–1992* (2005, 2006²). Nadaljevala je tudi z uresničevanjem svojih raziskovalnih načrtov. Posvetila se je predstavitvi posameznih slovenskih okrajev in občin v letih 1929–1941. Skupaj jih je obravnavala kar enaindvajset. Lepo bi bilo, če bi to njeno zanimivo delo, ki podrobno riše tedanjo idejnopolitično in socialnogospodarsko podobo Slovenije, našlo nadaljevalca. Obenem je razčlenila odnos Slovenske ljudske stranke do demokracije v viziji graditve krščanske korporacijske družbe in države v tridesetih letih in vprašanje evropskih vplivov na kmečko gibanje v Dravski banovini v tem času. V zadnjih desetih letih je Anka sodelovala na znanstvenem simpoziju o politiku in odvetniku dr. Igorju Rosini, ki sta ga leta 2016 pripravila Inštitut za novejšo zgodovino in Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani v sodelovanju z Odvetniško zbornico Slovenije. Urednika monografske publikacije, v kateri so naslednje leto objavili prispevke predavateljic in predavateljev na simpoziju, sta v Uvodnih mislih posebej opozorila, da je prvo pobudo za simpozij »že pred nekaj leti prispevala dr. Anka Vidovič Miklavčič, upokojena raziskovalka Inštituta za novejšo zgodovino«. ² V teh letih je sodelovala še pri *Novem slovenskem biografskem leksikonu*, ki ga izdaja Znanstvenoraziskovalni center SAZU.

Anka je vedno bila še kako zanesljiva poznavalka obdobij in problematike, v katero se je poglobila in jo prenašala v naše zgodovinarsko védenje. Hkrati je bila zlahtna kolegica, vedno pripravljena približati se sogovorniku s svojim znanjem. To smo posebej občutili njeni mlajši kolegi in kolegice, ki smo v sedemdesetih letih prihajali na inštitut, in nato še tisti, ki so prišli pozneje. Taka je bila Anka in ta njena podoba nas spremlja ob njenem visokem jubileju. Njeno delo nagovarja vse današnje zgodovinarske generacije, tisti, ki smo z njo delili skupni inštitutski čas pa imamo pred očmi še njeno prijazno človeško podobo. V imenu vseh kolegic in kolegov ji srčno želimo vse dobro v nadaljnjih letih!

Jurij Perovšek

2 Jure Gašparič in Katja Škrubej, »Uvodne misli,« v: *Odvetnik in oblast: dr. Igor Rosina: 1900–1969*, ur. Jure Gašparič in Katja Škrubej (Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2017), 8.